

RÈN LUYỆN KỸ NĂNG CHỈ HUY, QUẢN LÝ BỘ ĐỘI CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGUYỄN HUỆ GẮN VỚI THỰC TIỄN ĐƠN VỊ

Nguyễn Thế Long, Trịnh Viết An, Nguyễn Văn Quang
Tiểu đoàn 1, Trường Đại học Nguyễn Huệ

Tóm tắt: Rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ gắn với thực tiễn đơn vị là yêu cầu quan trọng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo sĩ quan trong tình hình mới. Bài viết làm rõ cơ sở lý luận của việc rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội; phân tích thực trạng, chỉ ra những kết quả đạt được, hạn chế và nguyên nhân trong quá trình rèn luyện kỹ năng cho học viên hiện nay. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường gắn kết giữa đào tạo trong nhà trường với thực tiễn đơn vị cơ sở, góp phần hình thành ở học viên năng lực chỉ huy, quản lý bộ đội vững vàng, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại.

Từ khóa: rèn luyện kỹ năng; chỉ huy, quản lý bộ đội; học viên sĩ quan; Trường Đại học Nguyễn Huệ; thực tiễn đơn vị.

TRAINING COMMAND AND MANAGEMENT SKILLS FOR SOLDIERS AT NGUYEN HUE UNIVERSITY, LINKED TO PRACTICAL UNIT EXPERIENCE

Abstract: Training in command and troop management skills for cadets at Nguyen Hue University, linked to practical unit experience, is a crucial requirement for improving the quality of officer training in the new context. This article clarifies the theoretical basis of training in command and troop management skills; analyzes the current situation, points out the achievements, limitations, and causes in the current skill training process for cadets. Based on this, the article proposes several key solutions to strengthen the connection between training in the university and practical unit experience, contributing to the formation of strong command and troop management capabilities in cadets, meeting the requirements of building a revolutionary, regular, elite, and progressively modern Vietnamese People's Army.

Keywords: skill training; command and troop management; officer cadets; Nguyen Hue University; practical unit experience

Nhận bài: 26.12.2025

Phản biện: 18.01.2026

Duyệt đăng: 23.01.2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong sự nghiệp xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, đội ngũ sĩ quan giữ vai trò đặc biệt quan trọng, trực tiếp tổ chức, chỉ huy và quản lý bộ đội ở các đơn vị cơ sở. Thực tiễn cho thấy, năng lực hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của sĩ quan trẻ sau khi ra trường không chỉ phụ thuộc vào trình độ chuyên môn, nghiệp vụ quân sự, mà còn chịu sự chi phối mạnh mẽ bởi kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội.

Đối với học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ, nguồn bổ sung sĩ quan cho các đơn vị trong Quân đội nhân dân Việt Nam, việc được rèn luyện bài bản, toàn diện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội ngay từ khi còn trong nhà trường có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đây là cơ sở giúp học viên sau khi tốt nghiệp nhanh chóng thích ứng với môi trường đơn vị cơ sở, chủ động xử lý các tình huống phát sinh trong huấn luyện, công tác và sinh hoạt; đồng thời góp phần xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

Tuy nhiên, trong điều kiện hiện nay, quá trình rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ vẫn còn bộc

lộ những hạn chế nhất định, nhất là mức độ gắn kết với thực tiễn đơn vị cơ sở. Xuất phát từ yêu cầu đó, bài viết tập trung làm rõ cơ sở lý luận, đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ gắn với thực tiễn đơn vị hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ

2.1.1. Vai trò của rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội đối với chất lượng đào tạo sĩ quan

Rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo sĩ quan ở Trường Đại học Nguyễn Huệ. Trước hết, đây là điều kiện trực tiếp giúp học viên hình thành năng lực thực hành nghề nghiệp quân sự, thu hẹp khoảng cách giữa đào tạo trong nhà trường với yêu cầu nhiệm vụ của đơn vị cơ sở.

Thực tiễn cho thấy, nhiều khó khăn của sĩ quan trẻ khi mới nhận nhiệm vụ ở đơn vị không xuất phát từ sự thiếu hụt kiến thức lý thuyết, mà chủ yếu do hạn chế về kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội,

nhất là kỹ năng quản lý tư tưởng, quản lý kỷ luật và xử lý tình huống phức tạp. Vì vậy, nếu được rèn luyện bài bản ngay từ khi còn là học viên, sĩ quan sau khi ra trường sẽ nhanh chóng thích ứng với môi trường công tác, chủ động và tự tin hơn trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Bên cạnh đó, rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội còn góp phần hình thành phong cách chỉ huy khoa học, dân chủ, sâu sát cơ sở; xây dựng uy tín cá nhân và mối quan hệ đoàn kết nội bộ trong đơn vị. Đây là những yếu tố có ý nghĩa lâu dài đối với sự phát triển của mỗi sĩ quan và chất lượng xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

2.1.2. Gắn rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội với thực tiễn đơn vị, yêu cầu tất yếu hiện nay

Gắn rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội với thực tiễn đơn vị là yêu cầu khách quan, xuất phát từ bản chất của hoạt động chỉ huy quân sự. Kỹ năng chỉ huy, quản lý chỉ thực sự được hình thành và hoàn thiện thông qua thực tiễn tổ chức, điều hành bộ đội trong những điều kiện, hoàn cảnh cụ thể.

Trong điều kiện hiện nay, thực tiễn đơn vị cơ sở có nhiều biến đổi về nhiệm vụ, tổ chức biên chế và phương thức hoạt động. Điều đó đòi hỏi học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ phải được tiếp cận sớm với thực tiễn đơn vị, được rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội trong môi trường gần với thực tế nhất, dưới sự hướng dẫn của cán bộ có kinh nghiệm.

Việc gắn rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội với thực tiễn đơn vị không chỉ giúp học viên củng cố kiến thức đã học, mà còn tạo điều kiện để học viên rút ra những bài học thực tiễn sinh động, hình thành tư duy chỉ huy linh hoạt, sáng tạo. Đây là cơ sở quan trọng để nâng cao chất lượng đào tạo sĩ quan của Trường Đại học Nguyễn Huệ, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam trong tình hình mới.

2.2. Thực trạng và giải pháp rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ gắn với thực tiễn đơn vị

Những năm qua, Trường Đại học Nguyễn Huệ đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo đưa nội dung rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội vào chương trình đào tạo, rèn luyện học viên thông qua các học phần chuyên ngành, huấn luyện thực hành, diễn tập, dã ngoại, thực tập và thực tế tại đơn vị cơ sở.

Thông qua các hoạt động đó, học viên từng bước hình thành kỹ năng tổ chức, chỉ huy phân đội; biết vận dụng điều lệnh, điều lệ vào quản lý bộ đội; bước đầu tiếp cận phương pháp công tác của người sĩ quan ở đơn vị. Nhiều học viên sau khi ra trường được đơn vị đánh giá có ý thức trách nhiệm, tác phong chỉ huy khá vững vàng.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên vẫn còn một số hạn chế. Nội dung rèn luyện chưa thật sự toàn diện, còn thiên về huấn luyện kỹ thuật, chiến thuật, trong khi kỹ năng quản lý tư tưởng, quản lý con người, xử lý tình huống phức tạp ở đơn vị cơ sở chưa được chú trọng đúng mức.

Nguyên nhân của những hạn chế trên xuất phát từ nhận thức chưa đầy đủ về vai trò của kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội; điều kiện thời gian, cơ sở vật chất còn hạn chế; sự phối hợp giữa nhà trường và đơn vị cơ sở trong tổ chức rèn luyện chưa thật chặt chẽ, thường xuyên.

Từ cơ sở lý luận và thực trạng rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ hiện nay cho thấy, để nâng cao hiệu quả rèn luyện, đáp ứng yêu cầu đào tạo sĩ quan trong tình hình mới, cần triển khai đồng bộ các giải pháp mang tính hệ thống, toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm, gắn chặt giữa nhà trường với thực tiễn đơn vị cơ sở.

2.2.1. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể trong rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên

Trước hết, cần nâng cao nhận thức của cấp ủy, chỉ huy các cấp trong nhà trường về vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng của việc rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên. Đây không chỉ là nội dung của một số học phần chuyên ngành, mà là nhiệm vụ xuyên suốt toàn bộ quá trình đào tạo, rèn luyện học viên.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần đưa nội dung lãnh đạo, chỉ đạo rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội vào nghị quyết, chương trình công tác hằng năm; xác định rõ trách nhiệm của từng tổ chức, lực lượng trong tổ chức thực hiện. Chỉ huy các cấp cần thường xuyên kiểm tra, đánh giá kết quả rèn luyện kỹ năng của học viên, kịp thời điều chỉnh những nội dung, biện pháp chưa phù hợp.

Đối với đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý học viên, cần làm rõ trách nhiệm nêu gương, trách nhiệm sư phạm trong việc hình thành kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên. Mỗi bài giảng, mỗi hoạt động quản lý, mỗi tình huống xử lý đều

phải hướng tới mục tiêu giáo dục, rèn luyện phong cách, phương pháp chỉ huy cho học viên.

2.2.2. Đổi mới nội dung rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội theo hướng toàn diện, sát thực tiễn đơn vị cơ sở

Nội dung rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên cần được rà soát, bổ sung và hoàn thiện theo hướng bám sát chức trách, nhiệm vụ của sĩ quan ở đơn vị cơ sở. Trọng tâm là các kỹ năng mà học viên sẽ trực tiếp vận dụng sau khi ra trường, như: tổ chức huấn luyện phân đội; quản lý tư tưởng, kỷ luật bộ đội; xây dựng nền nếp chính quy; giải quyết các mối quan hệ nội bộ; xử lý các tình huống phát sinh trong huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và sinh hoạt hằng ngày.

Bên cạnh việc rèn luyện kỹ năng chỉ huy quân sự thuần túy, cần đặc biệt coi trọng rèn luyện kỹ năng quản lý con người – yếu tố có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả lãnh đạo, chỉ huy ở đơn vị cơ sở. Nội dung này cần gắn với giáo dục đạo đức, lối sống, tác phong công tác, phong cách người cán bộ quân đội, bảo đảm sự hài hòa giữa tính nguyên tắc, kỷ luật với tính nhân văn, thuyết phục trong quản lý bộ đội.

Việc đổi mới nội dung rèn luyện cần tránh tình trạng dàn trải, hình thức; phải có trọng tâm, trọng điểm, phù hợp với từng giai đoạn đào tạo, từng đối tượng học viên.

2.2.3. Đổi mới phương pháp rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội theo hướng tăng cường thực hành, trải nghiệm

Phương pháp rèn luyện có vai trò quyết định trong việc chuyển hóa tri thức thành kỹ năng thực tiễn. Vì vậy, cần đẩy mạnh đổi mới phương pháp rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên theo hướng giảm dần truyền thụ lý thuyết thuần túy, tăng cường huấn luyện thực hành, huấn luyện theo tình huống và trải nghiệm thực tế.

Nhà trường cần tổ chức nhiều hơn các hoạt động diễn tập chỉ huy – tham mưu, huấn luyện theo kịch bản, mô phỏng các tình huống thường gặp ở đơn vị cơ sở như: vi phạm kỷ luật, tư tưởng dao động, mâu thuẫn nội bộ, áp lực nhiệm vụ cao. Thông qua đó, học viên được rèn luyện khả năng phân tích tình huống, ra quyết định và tổ chức thực hiện nhiệm vụ trong điều kiện cụ thể.

Bên cạnh đó, cần phát huy hiệu quả các hình thức giao nhiệm vụ chỉ huy, quản lý cho học viên trong sinh hoạt, học tập và rèn luyện hằng ngày ở nhà trường, coi đây là môi trường quan trọng để học viên tập dượt vai trò người chỉ huy, từng

bước hình thành phong cách, phương pháp công tác phù hợp.

2.2.4. Tăng cường gắn kết giữa Trường Đại học Nguyễn Huệ với đơn vị cơ sở trong rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội

Gắn rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội với thực tiễn đơn vị cơ sở là giải pháp mang tính then chốt. Nhà trường cần chủ động phối hợp chặt chẽ với các đơn vị trong toàn quân để tổ chức cho học viên đi thực tế, thực tập, tham gia huấn luyện, công tác tại đơn vị cơ sở theo kế hoạch khoa học, phù hợp với chương trình đào tạo.

Trong quá trình thực tập, cần tạo điều kiện để học viên trực tiếp đảm nhiệm một số nội dung chỉ huy, quản lý phân đội dưới sự hướng dẫn, kèm cặp của cán bộ đơn vị. Qua đó, học viên không chỉ quan sát, học hỏi kinh nghiệm thực tiễn, mà còn được “va chạm” thực tế, rút ra bài học cho bản thân.

Đồng thời, nhà trường cần thường xuyên thu thập ý kiến đánh giá của các đơn vị về năng lực chỉ huy, quản lý bộ đội của sĩ quan trẻ do trường đào tạo, coi đây là kênh thông tin quan trọng để điều chỉnh nội dung, phương pháp rèn luyện cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

2.2.5. Phát huy vai trò tự rèn luyện của học viên trong hình thành kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội

Cùng với sự tổ chức, hướng dẫn của nhà trường, việc phát huy vai trò tự rèn luyện của học viên có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong quá trình hình thành kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội. Học viên cần nhận thức rõ trách nhiệm của bản thân, chủ động học tập, rèn luyện, tự đánh giá và điều chỉnh hành vi, phương pháp công tác.

Nhà trường cần tạo môi trường thuận lợi để học viên tự rèn luyện thông qua các hoạt động tập thể, phong trào thi đua, giao nhiệm vụ chỉ huy, quản lý trong học tập, sinh hoạt. Đồng thời, cần hướng dẫn học viên phương pháp tự rèn luyện khoa học, giúp học viên hình thành thói quen tự học, tự bồi dưỡng kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội một cách bền vững.

III. KẾT LUẬN

Rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ gắn với thực tiễn đơn vị là yêu cầu có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong nâng cao chất lượng đào tạo sĩ quan hiện nay. Thực tiễn cho thấy, năng lực hoàn thành nhiệm vụ của sĩ quan trẻ sau khi ra trường không chỉ phụ thuộc vào tri thức chuyên môn, mà

chủ yếu được quyết định bởi khả năng tổ chức, chỉ huy và quản lý bộ đội trong điều kiện cụ thể của đơn vị cơ sở.

Trên cơ sở làm rõ cơ sở lý luận và thực trạng rèn luyện kỹ năng chỉ huy, quản lý bộ đội cho học viên, bài viết đã chỉ ra những kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân chủ yếu, đồng thời đề xuất hệ thống giải pháp có tính đồng bộ, khả thi nhằm tăng cường gắn kết giữa đào tạo trong nhà trường với thực tiễn đơn vị. Các giải pháp tập trung vào đổi

mới nội dung, phương pháp rèn luyện, phát huy vai trò của các chủ thể và tính tự giác, chủ động của học viên.

Việc triển khai hiệu quả các giải pháp nêu trên sẽ góp phần hình thành ở học viên phong cách chỉ huy khoa học, năng lực quản lý bộ đội vững vàng, giúp sĩ quan trẻ nhanh chóng thích ứng với môi trường công tác, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao, qua đó góp phần xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam vững mạnh toàn diện trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2018), Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, Hà Nội.

Quân ủy Trung ương (2023), Nghị quyết về xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại, Hà Nội.

Bộ Quốc phòng (2021), Điều lệ công tác nhà trường trong Quân đội nhân dân Việt Nam, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.

Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.